

Stefaan Smis

Prof. Internationaal Recht en
Mensenrechten, Faculteit Recht
en Criminologie
VUB- België

De interuniversitaire samenwerking met Cubaanse universiteiten wordt ernstig belemmerd door de blokkade van de Verenigde Staten November 2023

Aan het Internationaal Tribunaal tegen de VS-blokkade

Deze korte nota heeft tot doel om ten eerste aan te tonen dat de Vrije Universiteit Brussel (VUB) al vele jaren betrokken is bij een intense interuniversitaire samenwerking met Cubaanse universiteiten en ten tweede dat deze samenwerking ernstig wordt belemmerd door de blokkade van de Verenigde Staten.

De samenwerking tussen de VUB en de instellingen voor hoger onderwijs van Cuba begon meer dan 25 jaar geleden (in 1998) met een onderzoeksproject tussen het Departement Eiwitchemie van de VUB en het Onderzoeksinstituut voor Plantenbiotechnologie van de Universidad Central "Marta Abreu" de Las Villas (UCLV) in Santa Clara, met financiering van de Belgische Federale Overheid via de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Sindsdien is de samenwerking uitgebreid. De VUB maakte ook de weg vrij voor andere Vlaamse universiteiten en andere financiers werden benaderd. Momenteel werken 7 Cubaanse universiteiten nauw samen met de VUB. **De samenwerking is gebaseerd op vertrouwen en wederzijds respect, in een wederzijds partnerschap**, en is een belangrijke pijler geworden voor het Cubaanse Ministerie van Hoger Onderwijs. Deze laatste gebruikt het vaak als referentie bij internationale partners die Cubaanse universiteiten bezoeken. Verschillende VUB-academici werden uitgenodigd als gast-professor en één ontving zelfs een Doctor Honoris Causa. Ook de VUB kende een Doctor Honoris Causa toe aan de vorige minister van Hoger Onderwijs en koos onlangs voor UCLV als strategische partner.

In de afgelopen 25 jaar hebben initiatieven als **'ICT in het onderwijs'**, 'Informatiecultuurontwikkeling' en 'Capaciteitsopbouw voor communicatie in het Engels voor academische doeleinden' de kwaliteit van postdoctorale programma's in Cuba aanzienlijk verbeterd, de informatievaardigheden ondersteund en de Engelse communicatieve vaardigheden onder het Cubaanse academisch personeel bevorderd. Bovendien heeft de samenwerking de onderzoekscapaciteit en -infrastructuur versterkt, met name op het gebied van plantengenetica, **farmaceutische wetenschappen**, milieueducatie, bescherming van het cultureel erfgoed en informatica. Door haar samenwerking **heeft de VUB zelfs bijgedragen aan de ontwikkeling van de Cubaanse vaccins tegen Covid-19**. Het heeft een aanzienlijke impact gehad op de **ICT-infrastructuur** en het e-beheer, en heeft intelligente systemen ontwikkeld voor het monitoren van processen zoals energieplanning en slim waterbeheer. Deze innovaties hebben de technologische processen verbeterd en bijgedragen aan smart cities en precisiegeneeskunde, waardoor vooruitgang op het gebied van onderwijs, onderzoek, internationalisering en technologieoverdracht op verschillende domeinen wordt gestimuleerd. In het specifieke geval van **de banden tussen VUB en UCLV** heeft de samenwerking geleid tot de publicatie van 1.135 gezamenlijke artikelen in internationale peer-reviewed tijdschriften en 920 congresverslagen. Op onderwijsniveau zijn 349 cursussen/trainingsprogramma's ontwikkeld en zijn 22 academische programma's geaccrediteerd. Ook op het gebied van de ontwikkeling van het

menselijk potentieel heeft de samenwerking tot belangrijke resultaten geleid. In België werden 380 trainingen gegeven (technisch, PhD, Post-Doc) en werden 105 PhD's uitgereikt. Daarnaast werden qua infrastructuur 45 computerlokalen, 25 klaslokalen en 20 laboratoria gerenoveerd.

De samenwerking is echter niet vrij geweest van problemen veroorzaakt door de economische en financiële blokkade van de Verenigde Staten. De belangrijkste zijn:

- De onmogelijkheid om **CANVAS**, een veelgebruikt onderwijsplatform, te gebruiken, omdat het hoofdkantoor in de VS is gevestigd. Als er gebruik van wordt gemaakt, riskeert het bedrijf boetes ter waarde van miljoenen dollars.
- Het is onmogelijk om **Zoom of Teams** te gebruiken voor online conferenties en vergaderingen. Wanneer u ze probeert te gebruiken, krijgt u geen toegang tot uw partners omdat er staat dat Cuba onder embargo staat.
- Cubaanse onderzoekers en studenten hebben vaak geen toegang tot actuele informatie en databases omdat sommige **academische websites niet toegankelijk** zijn vanuit Cuba.
- **VUB-professoren die Cuba bezoeken kunnen een jaar lang de VS niet bezoeken** omdat ze een 'land sponsor van terrorisme' hebben bezocht. Ze worden ook onderworpen aan lange vragenlijsten bij de VS ambassade bij het aanvragen van een visum.
- **Bedrijven met een formele band met de VS kunnen niet worden benaderd** voor het aankopen van apparatuur. Dit heeft een enorme impact op de aanschaf van laboratoriumapparatuur.
- Het vershippen van apparatuur en voorraden naar Cuba voor onderzoeks- en onderwijsdoeleinden is erg moeilijk omdat veel scheepvaart- en export-importbedrijven geen boete van miljoenen dollars willen krijgen voor handel met Cuba.
- **Het openen van bankrekeningen in Cuba** om donaties of overboekingen te ontvangen die bedoeld zijn om internationale projecten uit te voeren, is ingewikkeld omdat Cubaanse partners voor financiële transacties gebruik moeten maken van derde partijen of banken in het buitenland.
- **Verschillende uitgeverijen verzenden geen boeken naar Cuba.** Springer Nature kan bijvoorbeeld geen boeken naar auteurs sturen als deze in Cuba wonen.
- **Van Cubaanse bezoekers aan de VUB wordt met terugwerkende kracht en zonder enige waarschuwing hun reisverzekering afgesloten.**

Dit alles toont aan dat de interuniversitaire samenwerking ernstig wordt aangetast door de blokkade van de Verenigde Staten.

Vertaling van het getuigenis gebracht op het Internationaal Tribunaal tegen de Blokkade op 16 november '23.

Stefaan Smis

**Prof. of International and
Human Rights Law
Faculty of Law & Criminology
Vrije Universiteit Brussel -
Belgium**

Inter-university cooperation with Cuban universities is seriously hampered by the US blockade

November 2023

To the International Tribunal against the US Blockade

This short note has the objective to show first that the Vrije Universiteit Brussel (VUB) has for many years been involved in an intense inter-university cooperation with Cuban universities and second that this cooperation is seriously hampered by the US blockade.

The collaboration between VUB and the Higher Education Institutions of Cuba started more than 25 years ago (in 1998) with a research project between the Protein Chemistry Department of the VUB and the Research Institute of Plant biotechnology of the Universidad Central "Marta Abreu" de Las Villas (UCLV) in Santa Clara, with funding of the Belgian Federal Government through the Flemish Interuniversity Council. Since then, collaboration has expanded. The VUB also paved the way for other Flemish universities and other funders were approached. Currently 7 Cuban universities have a close collaboration with the VUB. **The collaboration is built upon trust and mutual respect, in a mutual partnership**, and has become an important pillar for the Cuban Ministry of Higher Education. The latter often uses it as a reference to international partners visiting Cuban universities. Various VUB-academics were nominated as invited professors, and one even received a Doctor Honoris Causa. The VUB as well conferred a Doctor Honoris Causa to the former Minister of Higher Education, and recently choose UCLV as a strategic partner.

In these 25 years, in the domain of education, initiatives such as "**ICT in Education**," "Information Culture Development," and "Capacity Building for Communication in English for Academic Purposes" have significantly improved the quality of postgraduate programs in Cuba, enhanced information literacy, and bolstered English communication skills among Cuban academic staff. Furthermore, the collaboration has strengthened research capacity and infrastructure, particularly in plant genetics, **pharmaceutical sciences**, environmental education, protection of the cultural heritage and computer science. Through its cooperation **the VUB has contributed to the development of the Cuban Vaccines against Covid-19**. It has substantially impacted **ICT infrastructure and e-administration**, developing intelligent systems for monitoring processes such as energy forecasting and smart water management. These innovations have improved technological processes and contributed to smart cities and precision medicine, driving advancements in education, research, internationalisation, and technology transfer across various domains.

In the specific case of the **collaboration between VUB and UCLV**, the cooperation has led to the publication of 1135 joint articles in international peer-reviewed journals and 920 conference proceedings. At the level of teaching, 349 courses/training programmes were developed, and 22 academic programmes were accredited. Also, on human resource development the cooperation led to important results; 380 trainings were held in Belgium (technical, PhD, Post-Doc) and 105 PhDs were awarded. In addition, in terms of infrastructure, 45 computer rooms, 25 classrooms and 20 laboratories were renovated.

The collaboration has, however, not been free of problems caused by the US economic and financial Blockade. The most important are:

- **Inability to use CANVAS**, a commonly used educational platform, because its headquarters are based in the US. If used, the company faces fines worth millions of dollars.
- It is **impossible to use Zoom or Teams** for online conferences and meetings. When you try to use them, you can't access your partners because it says that Cuba is under embargo.
- Cuban researchers and students can often not access up-to-date information and databases because **some academic websites are not accessible from Cuba**.
- **VUB professors who visit Cuba cannot visit the US for a year** because they have visited a 'state sponsor of terrorism'. They are also subject to lengthy questionnaires at the US Embassy when applying for a US visa.
- **Providers with a formal connection with the US cannot be approached for purchasing equipment**. This has a huge impact on the purchase of lab equipment.
- **Shipping equipment and supplies to Cuba for research and education purposes is very difficult** because many shipping and export-import companies do not want to be fined millions of dollars for trading with Cuba.
- **Opening bank accounts in Cuba to receive donations or transfer** meant to implement international projects is **complicated** because Cuban partners must use third parties or banks based outside the country for financial transactions.
- Various **publishing companies do not ship books to Cuba**. For example, Springer Nature cannot send books to authors if they reside in Cuba.
- **Cuban visitors to the VUB have been cut off retroactively and without any warning from their travel insurance**.

All this shows that the inter-university cooperation is seriously affected by the US Blockade.

Stefaan Smis

Prof. of International and Human Rights Law

Faculty of Law & Criminology

Vrije Universiteit Brussel